

Î N C H E I E R E

19 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Bîcos împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 19 septembrie 2015, Ștefan Bîcos a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii menționează că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2010 s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să-i acorde spațiu locativ în municipiul Chișinău, conform normelor sanitare la momentul executării.

Relevă reclamantul că potrivit art. 2 și anexei la hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 73 din 16 aprilie 2014 „privind transmiterea unui imobil”, beneficiază de apartamentul XXXXX.

Susține că, la 25 august 2014 s-a adresat Comisiei speciale pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, instituită prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.1/5 din 30 ianuarie 2014, cu cerere, înregistrată sub cu nr. B-830/14, prin care a solicitat alocarea indemnizației unice în mărime de 41 000 de lei pentru procurarea spațiului locativ. Ulterior, la indicația Direcției Generale Finanțe a Consiliului municipal Chișinău, la 22 ianuarie 2015 prin cererea nr. B-619/15 a suplinit materialele anexate la cererea inițială, prin care a confirmat că indemnizația unică solicitată este destinată lucrărilor de construcție și darea în exploatare a blocului locativ dinXXXXX, inclusiv și a apartamentului XXXXXde care beneficiază.

Invocă faptul că deși s-a conformat cerințelor instituite, la 17 august 2015 a fost informat prin scrisoarea Primăriei municipiului Chișinău nr.03-113/6543/2014 că, deoarece conform art. 2 din hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 73 din

16 aprilie 2014 „privind transmiterea unui imobil” a fost aprobată lista cu 56 de familii care au beneficiat de apartamente în blocul locativ din XXXXX Ministerul Finanțelor consideră că, persoanele în cauză nu cad sub incidența prevederilor pct. 6/1 din hotărârea Guvernului nr. 136 din 13 septembrie 2010.

Consideră reclamantul că, refuzul Primăriei municipiului Chișinău este ilegal și nefundat și că decizia de stabilire și alocare a indemnizației unice sau de refuz în aceasta se adoptă de către Comisia specială pentru selectarea persoanelor care solicită indemnizații unice, instituită prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/5 din 30 ianuarie 2014 și nu de către un funcționar din cadrul Primăriei.

Totodată, invocă faptul că, trimiterea făcută la scrisoarea Ministerului Finanțelor este una nefundată, deoarece conform prevederilor art. 8 din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 13 septembrie 2010, organele responsabile de stabilirea și alocarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni sunt autoritățile publice locale și nu Ministerul Finanțelor, după cum se afirmă.

Solicită admiterea acțiunii, anularea refuzului Primăriei municipiului Chișinău nr. 03-113/6543/2014 din 17 august 2015 ca fiind ilegal, emis contrar prevederilor legale, cu încălcarea competenței și a procedurii stabilite; obligarea Consiliului municipal Chișinău să-l includă pe Ștefan Bîcos în rândul beneficiarilor de indemnizații unice pentru anul 2016 cu destinația pentru construcția și darea în exploatare a apartamentului XXXXX cu remiterea ulterioară a listei Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova; și compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 06 noiembrie 2015 (f.d. 55-56 vol. I) s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor din 19 septembrie 2016 (f.d. 132, 177-178 vol. I) solicită admiterea acțiunii, anularea refuzului Primăriei municipiului Chișinău nr. 03-113/6543/2014 din 17 august 2015 ca fiind ilegal, emis contrar prevederilor legale, cu încălcarea competenței și a procedurii stabilite; obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău să-l includă pe Ștefan Bîcos în rândul beneficiarilor de indemnizații unice pentru anul 2016 cu destinația pentru construcția și darea în exploatare a apartamentului XXXXX al cărui beneficiar este Ștefan Bîcos împreună cu membrii familiei sale, cu remiterea ulterioară a listei Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova; și compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016 (f.d.191, 195-205 vol. I) s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ștefan Bîcos împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

În susținerea soluției pronunțate, prima instanță a reținut că prin hotărârea Parlamentului nr. 73 din 16 aprilie 2014 „privind transmiterea unui imobil”, s-a aprobat lista persoanelor care beneficiază de apartamente în blocul locativ din

XXXXX. Astfel, conform anexei, reclamantului Ștefan Bîcos i s-a acordat apartamentul XXXXX.

Prin urmare, beneficiind de apartamentul menționat supra, reclamantul Ștefan Bîcos nu mai are dreptul de a beneficia și de a primi indemnizația unică, deoarece prin prisma pct. 1 și pct.1/1 din hotărârea Guvernului nr. 836 din 13 septembrie 2010 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni” nu corespunde tuturor condițiilor pentru acordarea acestei indemnizației.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017 (f.d. 235, 236-246 vol. I) s-a respins apelul declarat de reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016.

La 26 iulie 2017 reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017, solicitând admiterea recursului, repunerea în termen a cererii de recurs și casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 22 decembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri în sensul admiterii acțiunii (f.d. 1-4 vol. II).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt ce țin de fondul cauzei și a invocat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea constatând că reclamantul nu poate beneficia de indemnizație unică deoarece a beneficiat de spațiu locativ din contul statului. Or, blocul locativ la care se refera instanțele de judecată nu este dat în exploatare.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017 (f.d.235, 236 vol. I) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 10631 din 20 iunie 2017 (f.d. 247 vol. I), iar cererea de recurs a fost depusă la 26 iulie 2017 (f.d. 1 vol. II), fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs. Prin urmare, completul consideră inoportun de a se expune în privința pretenției cu privire la repunerea în termen, deoarece apreciază calea de atac ca fiind demarată în interiorul termenului legal.

Alegațiile reprezentantului recurentului precum că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea constatând că reclamantul nu poate beneficia de indemnizație unică deoarece a beneficiat de spațiu locativ din contul statului, nu pot fi acceptate, deoarece în sensul Hotărîrii Guvernului nr. 836 din 13 septembrie 2010 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ, sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni, se acordă indemnizații unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste sau pentru procurarea spațiului locativ, sau pentru restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni care nu au beneficiat de credite preferențiale de la instituțiile financiare și nu au fost asigurați cu spațiu locativ la situația din 22 octombrie 2004.

Aderent, pct. 6¹ din Regulamentul cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, sau procurarea spațiului locativ sau restaurarea caselor vechi unor categorii de cetățeni,

aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836 din 13 septembrie 2010, prescrie că persoanele care nu au beneficiat de credite preferențiale de la instituțiile financiare, nu au fost asigurate cu spațiu locativ conform normelor legale stabilite, nu dețin scrisori de garanție corespunzătoare, eliberate de autoritățile administrației publice locale, dar au construcții nefinalizate pot beneficia de indemnizații unice în cuantumul stabilite la punctul 4 și în condițiile prezentului Regulament.

Astfel, instanța de recurs taxează că, au dreptul la indemnizații unice pentru construcția sau procurarea spațiului locativ doar persoanele care nu au fost asigurate cu spațiu locativ după data de 22 octombrie 2004 și nu au fost asigurate cu mai mult de șase metri pătrați pentru fiecare membru al familiei, fie din fondul de stat și/sau municipal, fie procurat din mijloacele proprii. Însă, potrivit anexei nr. 2 la Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 73 din 16 aprilie 2014 privind transmiterea unui imobil, recurentul Ștefan Bîcos a beneficiat de apartamentul XXXXX.

Prin urmare, completul de admisibilitate conchide că memoriul expus în cererea de recurs este lipsit de substanță, iar reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, argumentele înserate în recurs fiind distincte procedurii de recurs, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al acestuia, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului reprezentantului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată, fiind neglijate în mod clar dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan a depus prezenta cerere de recurs după ce recurentul Ștefan Bîcos și reprezentantul acestuia, avocatul Doina Zaporojan au avut posibilitatea de a fi auziți de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului Ștefan Bîcos i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a

examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul lui Ștefan Bîcos, avocatul Doina Zaporojan împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță